

## LAKIALOITE 76/2010 vp

### Laki opintotukilain 48 §:n muuttamisesta

#### *Eduskunnalle*

#### PERUSTELUT

Aloitteessa ehdotetaan, että indeksisuojan ulkopuolella oleva opintotuen opintorahan ja asumislisän määrä sidotaan kuluttajahintojen muutosta vastaavaan kansaneläkeindeksiin. Työryhmä, joka pohti opintotuen kehittämistä päätoimista opiskelua tukevaan suuntaan, esitti tuen sitomista indeksiin. Opetus- ja kulttuuriministeriö esittikin vuoden 2011 valtion talousarvioon opintorahan sitomista elinkustannusten kehitykseen, mutta ehdotus karsittiin. Opintotuki on ainoana perustoimeentuloa turvaavana etuutena jäämässä vaille indeksisuoja.

Opintotukilain (65/1994) mukainen opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainan valtiontakauksesta. Opintotuen tehtävänä on yksilön kouluttautumisen tukeminen. Tukea saa noin 290 000 opiskelijaa vuodessa. Heistä on korkeakouluopiskelijoita noin 165 000. Opintorahan reaaliarvo laski 29 % vuodesta 1992 vuoteen 2009, ja vuonna 2008 tehdyn taso-

korotuksenkin jälkeen opintorahan ostovoima on noin 15 % alhaisempi kuin nykyistä opintotukijärjestelmää perustettaessa. Ilman indeksiin sitomista etuuden määrä ei vastaa lainsäätäjän tarkoittamaa tasoa.

Työurien pidentämiseksi on tavoitteena nopeuttaa opiskelijoiden valmistumista. Valmistumisen viivästymisen merkittävien syyjen ovat toimeentulovaikkeudet, jotka pakottavat työntekoon opintojen aikana. Opintotuen indeksidonnaisuuden kustannukset ovat pienet verrattuna valmistumisen nopeutumisesta saatavaan hyötyyn. Sitominen indeksiin maksaa vuonna 2011 noin 400 000 euroa, jonka jälkeen määrä riippuu vuosittain elinkustannusten kehityksestä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### opintotukilain 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
lisätään opintotukilain (65/1994) 48 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 734/2001, uusi 2 momentti seuraavasti:

#### 48 §

##### *Etuuden korottaminen*

— — — — —  
Tämän lain 2 luvun 11 ja 14 a §:ssä säädettyjä rahamääriä tarkistetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

— — — — —  
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Tämän lain 2 luvun 11 ja 14 a §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat vuodelle 2010 vahvistettua kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) tarkoitettua pistelukua.

Ensimmäinen 48 §:ssä tarkoitettu kansaneläkeindeksistä annetun lain mukainen korotus tehdään lain voimaan tullessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 2010

Sari Palm /kd  
Päivi Räsänen /kd  
Kari Kärkkäinen /kd  
Tarja Tallqvist /kd

Leena Rauhala /kd  
Toimi Kankaanniemi /kd  
Bjarne Kallis /kd